

№15

(181)

квітень
2011 р.

ФРАНКІВЕЦЬ

ЧАСОПИС

Учителем школа стоїть
Іван Франко

часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ШАНОВНІ СТУДЕНТИ, АСПИРАНТИ, ПРАЦІВНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ!

Сердечно вітаю вас, дорогі колеги, з Воскресінням Христовим! Нехай Ваші душі будуть багаті на добро, як святковий стіл, чисті, як Великодній рушник, і веселі, як українські писанки! Хай чарівні дзвони Великодня принесуть у вашу оселю радість, віру, надію і любов.

**Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!**

*Валерій Скотний,
ректор, професор,
доктор філософських наук*

«ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ МЕРТВИХ, СМЕРТЮ СМЕРТЬ ПОДОЛАВ І ТИМ, ЩО В ГРОБАХ, ЖИТТЯ ДАРУВАВ!»

У цей святковий Великодній час Церковні дзвони несуть радісну звістку Христового Воскресіння скрізь: по горах і долинах, по селах і містах. Радіють усі: дорослі і діти, багаті та бідні, здорові і хворі. Христове Воскресіння дає нам незаперечний доказ Божественності Ісуса Христа. Воскресіння Христове – це фундамент нашої віри. Святий апостол Павло говорить: «А коли Христос не воскрес, то марна наша проповідь, марна й віра наша... Але ж Христос таки справді воскрес із мертвих, первісток померлих» (1 Кор. 15:14, 20).

Христове Воскресіння – це певна запорука нашого воскресіння до щасливого вічного життя. Як Христос воскрес, так і ми колись воскреснемо до нового світлого життя.

Шановна університетська громадо!

Від щирого серця вітаю вас зі Світлим Празником Воскресіння Христового! Бажаю вам міцного здоров'я, духовної радості, миру, благополуччя. Нехай Воскреслий Христос обдарує вас своїми щедрими ласками і благословенням!

*З повагою
капелан Дрогобицького
педагогічного університету
імені І.Франка о. Олег Кекош*

В номері:

ВІТАЄМО!

ст. 2

«ПРОЛІСКУ» - 45!

ст. 3

ПОЕЗІЯ НА ПОЛОТНІ

ст. 3

Вітаємо!

Лук'янченка Миколу Івановича

Декан факультету фізичного виховання М.Лук'янченко з президентом Національного олімпійського комітету С.Бубкою

У березні 2011 р. декан факультету фізичного виховання, заслужений працівник фізичної культури і спорту України, професор Микола Лук'янченко був нагороджений подякою Кабінету Міністрів України „За вагомий особистий внесок у забезпеченні розвитку фізичної культури і спорту, багаторічну науково-педагогічну діяльність, громадянську спортивну роботу та високий професіоналізм”.

Подяку підписав
прем'єр-міністр України М.Азаров

Пантюка Миколу Павловича

Уперше на спеціалізованій вечірній раді університету успішно захищено дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук професором кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти М.Пантюком.

Щиро вітаємо також його наукового консультанта, доктора педагогічних наук, професора Г.Васяновича.

Бажаємо подальших творчих успіхів у науковій діяльності.

Ректорат

ПЕРШИЙ З НАУКОВОЇ ШКОЛИ

Людомир Філоненко – мій перший з дев'ятнадцяти захищених аспірантів. Своєю діяльністю він переконливо доводить: щоб музику любити, посправжньому захоплюватися цим видом мистецтва, треба розуміти внутрішній світ її творців – і як митців, і як непересічних особистостей. Тому свою науково-просвітницьку діяльність спрямував на дослідження і пропагування творчості українських композиторів, які з огляду на історичні обставини були маловідомими на теренах України.

11 листопада 1994 року Людомир Філоненко завершив ґрунтовні студії в аспірантурі Інституту педагогіки АПН України успішним захистом дисертаційного дослідження на тему «Українська музична культура як компонент професійної підготовки майбутнього вчителя музики» під моїм науковим керівництвом. Цим фактом біографії він волею долі відкрив у моєму науково-педагогічному житті першу сторінку становлення наукової школи. І як з'ясувалося згодом, – із моменту захисту лише розпочався дослідницький пошук молодого вченого, який триває ось уже понад півтора десятиліття.

Чотири роки спілкування з інтелегентним і допитливим молодим науковцем принесли чимало цікавих бесід, наукових дискусій і знахідок, тому вони згадуються з приємністю. Прикметно, що наступного після захисту року Л. Філоненку призначено стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених. Сьогодні Людомир очолює кафедру музикознавства та фортепіано Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, поєднуючи у діяльності різні іпостасі творчості: виконавця-піаніста, педагога-музиканта і вченого-дослідника.

Звідки ж таке шанобливе ставлення до музики, мистецтва, до української культури? Звісно, воно зароджується в родині, прищеплюється змалечку, а вже потім стає ментальною рисою, особистісним архетипом буття.

Народився Людомир Філоненко на Волині, в родині з міцними мистецькими традиціями, адже батько Павло Філоненко (родом із Полтавщини) все життя присвятив сцені, вихованню талановитої мистецької молоді, працюючи директором Володимир-Волинської дитячої музичної школи. Він був одним з ініціаторів та організаторів музею Ігоря Стравінського спочатку у стінах цієї школи, а згодом в Устилузі, у будинку композитора. Мистецькі стежини обрали собі й сини Юрій (1958 – 1998) та Людомир. Вони закінчили Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (фортепіанний факультет) і присвятили життя піаністично-виконавській, науковій і виховній діяльності. Отже, маємо музично-педагогічну династію.

У науковому доробку Л. Філоненка понад 200 публікацій, присвячених музичній спадщині М. Вербицького,

С. Воробкевича, М. Гайворонського, В. Барвінського, Д. Січинського. Особливо виокремимо монографію про Ярослава Барнича (Дрогобич: Відродження, 1999), автора популярної пісні-танго “Гуцулка Ксения”, яку з огляду на заборону в Україні творчості композитора довго вважали твором іншого композитора. Про мистецьку спадщину Я. Барнича Л. Філоненко опублікував нотні видання “Вибрані твори” (Дрогобич: Коло, 2004) та “Дитячі твори для фортепіано” (Дрогобич: “Посвіт”, 2007).

Чимало праць Людомир присвятив творчості видатного українського композитора Василя Барвінського. Він відкрив для мистецького світу об'єктивні, досі невідомі епізоди його ув'язнення, опублікувавши матеріали “Особової справи” митця. Важливо, що вперше через 100 років після написання Л. Філоненко та В. Сенкевич як упорядники і музичні редактори видали у 2006 році “Три прелюдії” Василя Барвінського. Передрук цих п'єс з'явився у 2010 році у дрогобицькому видавництві “Посвіт”.

Вартий уваги збірник “Свята до музики любов” (Дрогобич: Посвіт, 2009), який містить музичні твори, критичні матеріали та життєпис світлої пам'яті піаніста-педагога і композитора Юрія Філоненка, шанобливо упорядкований братом Л. Філоненком.

Активна наукова і педагогічна діяльність плідно поєднується у житті Людомира Філоненка з концертами фортепіанного дуету (спільно з Олесем Корчинським), під час яких він виконує твори українських і зарубіжних композиторів-класиків, джазові композиції.

Усе це свідчить, що Людомир – творча та енергійна людина, сповнена духовною неспокою і бажання просвітництва, невтомних пошуків і нових відкриттів.

Отож, на порозі ювілею щиро бажаю Людомирові Філоненку, славному нащадкові волинсько-полтавського роду, доброго здоров'я та наснаги у творчості й наукових зверненнях, щоб своєю діяльністю продовжував єднати людей, навчав їх любові до краси й силою мистецтва підніс до вершин духовності.

Людмила Масол,
кандидат педагогічних наук, професор,
провідний науковий співробітник
Інституту проблем виховання
Національної Академії педагогічних наук
України,
головний редактор
всеукраїнського фахового журналу
“Мистецтво та освіта”

Вокально-хореографічний ансамбль було засновано 1965 року викладачем кафедри російської мови Михайлом Кочерганом та старшим викладачем музично-педагогічного факультету Василем Іжаком. Через чотири роки Михайла Кочергана звільняють з роботи у зв'язку „з пропагуванням поглядів, які межують з ідеологією українського буржуазного націоналізму, як таких, що не відповідає педагогічній і виховній функції в інституті”. Зараз Михайло Кочерган – доктор філологічних наук, професор Київського лінгвістичного університету.

На святкування ювілею „Проліску” приїхало багато його колишніх учасників і керівників. Відзначимо лише професора Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника Богдана Стаська, Народного артиста України Михайла Ванівського, Любов Корнілову-Чуенко, заслуженого діяча мистецтв Зореславу Кравчук (Жеребецьку).

Ювілярів привітали секретар Дрогобицької міської ради Тарас Метик, начальник відділу культури та мистецтв Дрогобицької міської ради Олег Явдошак, проректор університету проф. Юрій Кишакевич, голова профкому студентів університету Ігор Півчак, дитячий ансамбль

7 квітня 2011 року у приміщенні актових залів інженерно-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка відбулася презентація творчого доробку Заслуженого майстра народної творчості України, визанної вишивальниці та дослідниці бойківської вишивки доцента Мирослави Кот “Поезія на полотні”. Святокового настрою цій події надала виставка творчих робіт пані Мирослави. Представлена була мала дециця того, що збирала та вишила вона своїми невтомними руками. Гості свята могли помилуватися справжніми шедеврами рукоділля, які знайшли своє гідне місце на сторінках уже третьої книги “Вишивка Мирослави Кот”.

Ведуча презентації Лариса Ревіна розповіла, що Заслужений майстер народної творчості України Мирослава Петрівна Кот – педагог, автор мистецьких видань, які сьогодні є цікавими не лише для фахівців, а й для ширшого кола шанувальників української вишивки.

Проректор з науково-педагогічної роботи проф. Юрій Кишакевич у вітальному слові згадав основні віхи творчості Мирослави Кот – Вишивка, наука, математика – ці три поняття найповніше характеризують багатогранну творчу діяльність Мирослави Петрівни, званої у всій Україні, у Сполучених Штатах Америки, Канаді, багатьох країнах Європи та Азії мисткині. І хоча багато років вона працювала викладачем кафедри математичного аналізу, у 1982 році за її активної участі була організована секція на-

„Цьомки” на чолі з керівником заслуженого працівником культури України Галиною Равлінко.

Бурхливими оплесками вітали присутні хореографічну картинку „Старий залицяльник” у виконанні ветеранів „Проліску” начальника відділу молоді і спорту Дрогобицької міської ради Олександри Пашко і Богдана Сарахмана.

Кульмінацією свята була вокально-хореографічна композиція „На царинці” в якій були задіяні ветерани „Проліску” Зореслава Кравчук, Йосиф Карпін, Ольга Савула, Володимир Кіт, Лариса Паляниця, Петро Токар та Володимир Когут. Коли закінчився виступ ветеранів, зал встав і сто-

родної вишивки на факультеті громадських професій, а у 1991 – перша в Україні кафедра методики та історії народних художніх промислів, якій саме у ці дні виповнюється 20 років. Юрій Львович зачитував наказ про створення кафедри, а на великому екрані одночасно демонструвалися світлинки тих часів. На них Мирослава Кот в оточенні юних вишивальниць, очі яких вдивляються у тонке полотно та незнайоме вишиття. Минуло 20 років, юнки вже стали майстринями, викладачами, кандидатами наук, доцентами, але продовжують вдосконалювати мистецтво.

Доцент Надія Кузан, учениця Мирослави Кот, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, представила присутнім викладачів, які разом із Мирославою Кот розпочинали діяльність кафедри: Олену Білас, сьогодні директорку музею Михайла Біласа у Трускавці; Наталію Гадіняк, провідного модельєра Дрогобицьчини; Оксану Гевко, доцента кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти; Петра Сидорчука, доцента кафедри загальної фізики, доцента Галину Мельник, викладачів Галину Ліщинську-Кравець та Галину Гром – працівників кафедри методики трудового і професійного навчання та декоративно-ужиткового мистецтва.

Привітав заслужено вишивальницю декан інженерно-педагогічного факультету Юрій Скварок, який наголосив, що понад 500 учнів перейняли від майстрині секрети вишивки, з них близько двох десятків ста-

Лариса Ревіна та Мирослава Кот

ючи аплодував усім учасникам композиції.

Потім на сцену вийшли колишні керівники „Проліску” Михайло Ванівський, Ярослав Кулешко, Петро Гушоватий, Степан Салій, Богдан Стасько, Любов Корнілову-Чуенко, Олег Будинкевич, Микола Маркевич, Наталія Пилат, Олександра Тимків. З теплими спогадами про свій внесок у розвиток ансамблю виступили: проф. Богдан Стасько, народний артист України Михайло Ванівський, доц. Ярослав Кулешко.

Ювілей завершився виступом теперішнього керівника ансамблю Юрія Добуша і спільним фото усіх присутніх пролісківців.

Власна інформація

ли членами Національної спілки майстрів народного мистецтва України. Її учні експонували свої неперевершені твори на 114 виставках по всій Україні та за кордоном. Вони представляли традиційне вишиття різних регіонів України. Продовжувачами справи Мирослави Кот стали її наступники – викладачі кафедри методики трудового і професійного навчання і декоративно-ужиткового мистецтва. Сьогодні їхнє головне завдання – навчати майбутніх учителів мистецтв вишивання, бісерування, плетіння, різьблення, писанкарства, ткацтва тощо. Беручи за основу багаторічні напрацювання Мирослави Кот, кафедра впроваджує методику вивчення різних видів народних художніх ремесел, що є вкрай важливим для майбутніх учителів трудового навчання, які виховуватимуть молоде покоління шанобливо ставитися до нашого автентичного мистецтва, любити й оберігати традиції свого краю.

Із подячним словом звернулася до гостей свята пані Мирослава. Вона згадала пригоди перших мандрів по Україні із виставковими роботами своїх учениць, теплі прийоми виставок у США та Канаді, зустрічі із відомим меценатом, нашим земляком Петром Яциком. Свято вразило елегантною стриманістю, вдалим поєднанням сердечних спогадів, теплих привітань, задушевних пісень у виконанні Лілії Марій, Мар'яни Бойко (студенток філологічного факультету), Довгошиї Василя (випускника музично-педагогічного факультету), декларування Олега Голеча (студента філологічного факультету). До привітань долучилася і першокласниця Настуня Середич – у її виконанні прозвучала поезія «Моя вишиванка». Поєднання пісні та вишивки, звучання неперевершених тембрів голосів та гармонійних кольорів створило надзвичайну ауру свята і радості.

Бажаємо Мирославі Кот сили-здоров'я, творчої наснаги у виданні ще не однієї книги з вишивання, вдячності від учнів, родинного благополуччя та потіхи від дітей і онуків!

Учениці М. Кот

ПРЕЗЕНТАЦІЯ АЛЬМАНАХУ «УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК»

Вийшов у світ десятий номер альманаху «Український вісник», який видає громадсько-просвітнянський фонд імені Івана Федченка-Чопівського «Джерело» за редакцією Ярослава Гелетія та Вікторії Шевчук.

Основна частина альманаху – це спогади політв'язнів радянської доби про участь у національно-визвольних змаганнях та поневір'яння в таборах.

На презентації виступили головний редактор альманаху, кандидат технічних наук Ярослав Гелетій, автори статей десятого випуску альманаху: о. Мирон Бендик, ректор Дрогобицької духовної семінарії; Омелян Вишневський, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти; о.Олег Кекош, студентський капелан; Микола Галів, доц. кафедри нової і новітньої історії України; а також Михайло Шалата, професор кафедри теорії та історії української літератури; Тимофій Хачівський, отаман Дрогобицького куреня імені І.Богуна та письменник Роман Пастух. Учасники презентації тепло зустріли музичне вітання дуету «Візаві», Ольги Чаус

Виступ головного редактора альманаху «Український вісник» Ярослава Гелетія

та Любомира Мартинів та квартету «Підгір'яни» у складі Володимира Сича, Ярослава Дзєндзеровича, Андрія Боженського і Романа Михаця.

На завершення Ярослав Гелетій висловив надію, що дрогобичани і надалі братимуть активну участь у створенні альманаху «Український вісник».

Ю. Кишакевич,
проректор з науково-педагогічної роботи, професор

ПРО МОВУ НЕБАЙДУЖОГО

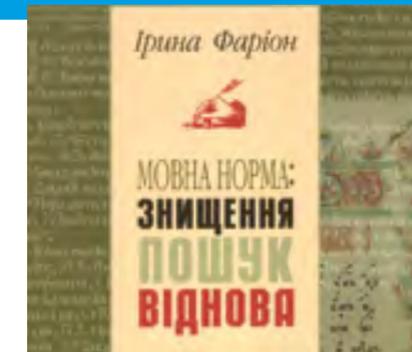
28-го березня на філологічному факультеті відбулася зустріч студентів із відомим мовознавцем, громадською діячкою і публіцисткою Іриною Фаріон. Науковець презентувала свою етапну книжку «Мовна норма: знищення, пошук, віднова». Це вже друге видання, яке користується особливим успіхом серед читачів.

Ірина Фаріон у своєму виступі була, як завжди, переконливою, дотепною і фаховою. Її неабиякі ораторські здібності по-справжньому зачарували студентську аудиторію, яка мала змогу почути і зрозуміти, що таке блискучий аналіз предмету, гострий публіцистичний стиль, що таке культурологічне вглиблення у, здавалося б, нудні проблеми мови і правопису. Майже всі примірники «Мовної норми» були розкуплені студентами після зустрічі моментально.

Позиція Ірини Фаріон у мовному питанні України є знаковою: сьогодні львівський філолог найяскравіше виступає і веде багатогранну роботу в напрямі до повернення правописних норм української мови до 1929 р. Тоді сталася брутальна наруга над українською мовою, правописні норми якої були поруйновані з метою наближення до російських відповідників.

Виступ Ірини Фаріон на філологічному факультеті.

Тож кожен новий крок вченої є ще одним імпульсом для всієї української громади, яка повинна пробудитися і відновити історичну, культурну та моральну правду – повернути українській мові її органічну і зручну правописну норму.

Книга п. Фаріон – справжня мала енциклопедія з питань сучасного мовознавства. Вона написана з великою логікою, аргументовано, сповнена священного і щирого патріотичного пафосу. Як і інші книжки Авторки, ця монографія ще раз промовила до молоді інтелектуалізмом, широтою і глибиною культурологічних і наукоософських узагальнень.

Того ж дня кафедра теорії та історії української літератури, яка організувала приїзд п. Фаріон до нашого університету, провела ще одну зустріч зведеного мовознавця з учителями та громадськістю Дрогобича. І ця зустріч підтвердила: в Україні визрів новий талант, який здатний підіймати нації на нові і вищі рівні... та духовно-інтелектуального зростання.

О. Баган,
доцент кафедри теорії та історії української літератури

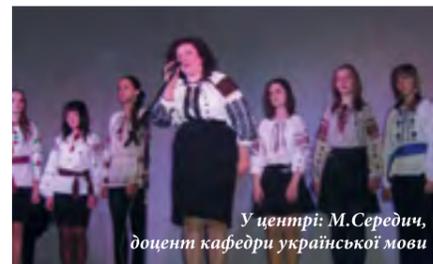
«СПАСИБІ, МУЗО, ЩО ТИ ВИБРАЛА МЕНЕ»

Саме під такою назвою 31 березня у залі Дрогобицької філармонії був спрєзентований дрогобичанам літературний вечір, присвячений творчості Ліни Костенко. Незважаючи на те, що захід проводився посеред тижня, в робочий день, зал дуже швидко наповнився глядачами. Завітали на вечір і ветерани ОУН-УПА.

Така небайдужість до творчості мисткині нікого не дивує, бо як із першими весняними променями оживає природа, так і людські серця відзиваються та тріпочуть, коли чують слово нашої сучасниці – безсумнівно, обдарованої Богом жінки, яка вміло знаходить ключ до свідомості кожного. Організатори вечора зуміли показати Ліну Костенко різноплановою поетесою. Звучали рядки пейзажної лірики, що допомогли нам «відчутти на дотик» усі 4 пори року; й вірші прокохання, між рядками яких кожен знаходив частинку себе. Оскільки зараз триває період Великого Посту, то доречним було читання творів на духовну тематику. Декламували й уривки із безсмертних романів у віршах «Берестечко», «Маруся Чурай» та першого нещодавно опублікованого прозового роману «Записки українського самашедшого». Невід'ємною частиною літературного свята була цікава та пізнавальна розповідь професора кафедри світової літератури філологічного факультету Людмили Красної, котра, як ніхто інший, знається на творчості Ліни Костенко. Також приємним подарунком для дрогобичан став виступ Лілі Кобільник, яка заворожувала своїм виконанням пісень, написаних на слова поетеси.

На літературному вечорі панувала дуже приємна та багата на емоції атмосфера, здавалося, що муза Ліни витає поміж усіма учасниками дійства. Глядачі то плакали, то усміхалися, поринаючи у чарівний світ поетичного слова. Захід відбувся за підтримки книгарні «Скарбниця», адвоката М.Урдея, кафе-бару «Холодний Яр», студії українського одягу «Етномодерн», І.Максими́ва, книгарні «Навчальна книга», поліграфічної фірми «Коло», організації «Християнський аніматор», дрогобичанки М. Жолкевич та відділу сім'ї, молоді та спорту Дрогобицької міської ради. Особлива подяка організаторам вечора: М.Стедик (доцент кафедри української мови філологічного факультету), О. Козар (студентка філологічного факультету), ГО «Молодіжний прорив», МГО «Україна жива», МГО «Інше місто», МГО «СУМ», а також студентам ІФМІ, РГФ, філологічного, музично-педагогічного факультетів та музичного училища, які долучилися до проведення свята.

І.Козак,
студентка філологічного факультету

У центрі: М.Середич, доцент кафедри української мови

«НАДІЯ» У СТРУКТУРІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Основою традиційної системи підготовки фахівців є переважно аудиторні методи навчання, де приділяється багато уваги механічному вивченню студентами навчального матеріалу. У зв'язку з цим виникла необхідність надавати студентам, які навчаються на факультеті фізичного виховання, відповідні практичні вміння і навички щодо реабілітації неповносправних дітей, Ми вважаємо, що для майбутнього вчителя потрібно постійно вдосконалювати професійні здібності через практичний досвід, щоб у разі необхідності педагог міг самостійно орієнтуватися у професійній діяльності у системі інклюзивної освіти. Із такою метою було організовано співпрацю з колективом Дрогобицького добровільного товариства захисту дітей-інвалідів «Надія» для організації науково-дослідницьких робіт із реабілітації дітей, які мають вади розвитку, для забезпечення педагогічної та виробничої практики, а також занять зі спортивно-педагогічного вдосконалення. Упродовж навчальної діяльності в центрі «Надія» створюються сприятливі умови для стимулювання особистої активності студентів і оптимізації професійно-практичної діяльності на основі засвоєних знань через лібіко самостійне творче опрацювання. Кожному студенту надається можливість вибору тих реабілітаційних технологій, які найбільше відповідають його психологічним, інтелектуальним особливостям. Майбутній учитель сам обирає засіб, який вважає найбільш доцільним у конкретній ситуації. Так створюються умови для якісного формування основних професійних умінь і навичок. Ми врахували недоліки попередніх виробничих практик, коли через велику кількість студентів неможливо якісно здійснювати навчання. Наші студенти працюють маленькими групами у складі старшого групи (студента III – IV курсу) і 2 – 3 студентів I – II курсу. Вони взаємодіють з однією дитиною, спілкують-

Показові виступи студентів

ся, знайомляться з батьками, інформують їх про завдання і методологію відновлювальної терапії та залучають до реабілітаційного процесу. Студенти консультуються з різними фахівцями щодо створення індивідуальної програми для неповносправної дитини з фізичної та соціальної реабілітації. Традицією стало проведення фізкультурно-художніх та спортивно-масових заходів, зокрема: це підготовка до змагань «Веселі старты», робота в майстернях рукої праці, спортивних гуртках, костюмований новорічний бал, вечори відпочинку, участь у спартакіадах, інтеграційних іграх «Спорт зрівняє нас», організація і проведення змагань дітей та молоді з особливими потребами з певних видів спорту (легка атлетика, армстрелінг, дартс, міні-футбол). У заняттях товариства «Надія» задіяні студенти В.Шевчук, В.Грицай, М.Полякова, М.Возняк, Х.Яжик, М.Панько, М.Подольак, Н.Малетич, В.Фабіровська, О.Данько, В.Тичковський, А.Бараняк, Н.Двожан, О.Матвієва, а також викладачі факультету С.Герасименко та З.Сидоряк.

О.Лемешко,
заступник декана з виховної роботи

15 РОКІВ СЕРЕД ПРОФЕСІОНАЛІВ

Цей футзальний сезон для викладача кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання Романа Проця став ювілейним (15-им) у його біографії арбітра професійних змагань. За цей час він пройшов шлях від початківця до арбітра національної категорії і провів понад 200 матчів у вищій та першій лігах Чемпіонату і Кубка України з футзалу, багато міжнародних турнірів і два поєдинки за участю збірних команд України, Польщі та Латвії.

У цьому сезоні Роман Проць обслуговував обидва фінальні поєдинки престижних міжнародних турнірів у Львові та Івано-Франківську, за участю учасників Кубка УЄФА — «Іберії» (Грузія), «Ера-Пак» (Чехія), «Хуртап» (Польща), «Тайм», «Енергія» (обидві Львів, Україна), «Ураган» (Івано-Франківськ, Україна).

Останні два роки Роман Проць поєднує арбітраж ще й із тренерською діяльністю,

Другий зліва: Роман Проць

готуючи дівчат до підкорення футзальних вершин у I лізі Чемпіонату України серед жіночих команд, де виступає створена деканом факультету фізичного виховання професором Миколою Лук'яненком збірна команда міста Дрогобич.

Побажаємо їм нових перемог і спортивного довголіття!

О.Лемешко,
заступник декана з виховної роботи

УНІВЕРСАДА ЛЬВІВЩИНИ - 2011

Триває Універсиада – 2011 серед ВНЗ III-IV р.а. Львівської області. ДДПУ імені Івана Франка подав заявку на участь у 13 видах спорту. У міні-футболі (футзалі) університет виставив дві збірні – чоловічу та жіночу. Жіноча команда сформована зі студенток факультету фізичного виховання (декан проф. Микола Лук'яненко) та історичного факультету (декан проф. Леонід Тимошенко) у складі Ірина Крачун, Наталя Табачка, Лілія Дуркалевич (усі ФВ-42), Марія Галик, Мар'яна Зорик (ЗЛ-43), Оля Голембовська (ФВ-32), Марина Панько (ЗЛ-33), Юлія Манько (ФВ-22), Іванна Яцук (ЗЛ-23), Світлана Фабрицій (ІП-43) та ін., тренер – викладач кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання Роман Проць. Наші дівчата здобули 4 перемоги поспіль, перемігши Львівський національний університет імені Івана Франка - 9:3, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького - 3:0, Львівський банківський інститут - 4:0, Львівський національний медичний університет ім. Д.Галицького - 3:0. Попереду матч із Львівським національним аграрним університетом та головним конкурентом у боротьбі за «золото» – Львівським державним університетом фізичної культури. Нагадаємо, що у минулому році гра ЛДУФК - ДДПУ завершилася внчию - 1:1. Як

буде цьогоріч, покаже час. Перемогу дівчат підтримує і чоловіча футзальна дружина, сформована зі студентів факультету фізичного виховання (декан проф. Микола Лук'яненко) та інженерно-педагогічного факультету (декан Ю.Скварок) у складі Роман Колток (ФВ-61), Роман Шакалець (ФВ-41), Андрій Сов'як і Олег Коциловський (ФВ-31), Михайло Зварич, Андрій Ясінський, Михайло Бадецький і Тарас Грицан (усі ФВ-21), Тарас Тарасович (ІП-22) та ін., тренери – викладачі кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання Іван Ільчишин, Андрій Ніконець, Олег Михайловський. Дрогобицькі педагоги перемогли команду Львівського національного університету імені Івана Франка - 5:2, Львівську комерційну академію - 3:0, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького - 5:2, Львівський національний медичний університет ім. Д.Галицького - 3:0 і з нетерпінням очікують на поєдинки із Львівським національним аграрним університетом, Національним університетом «Львівська політехніка» та Львівським державним університетом фізичної культури.

Р.Проць,
викладач кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання

КВК збирає друзів

З 29 до 31 березня в Народному домі ім. І. Франка, проходив фестиваль КВК. Виступило 10 команд, кожна з яких була неповторною, мала свій стиль гри, що робило змагання цікавим і різнобарвним. У перший день відбіркового туру у фінал вийшла команда «Фізматівська шпана», яка обіграла «Старших гудзиків» (педагогічний ф-т) і «Музяків» (музично-педагогічний ф-т). Свій чемпіонський статус підтвердив «Інфарк» (ф-т романо-германської філології), який 30 березня виборов путівку у фінал у КВК-поєдинку з командами «Мимо» (ф-т менеджменту і маркетингу) і «Екстрем» (біологічний ф-т). 31 березня важко було спрогнозувати переможця, адже за вихід у фінал боролися чотири команди: «Галюцинації» (соціально-гуманітарний ф-т), «ЗеТиде» (інженерно-педагогічний ф-т), «ФІФА» (ф-т фізичного виховання) та «Істфак» (історичний ф-т). Лише останній конкурс вивів у лідери команду історичного ф-ту «Істфак», яка на 2 бали випередила команду «Галюцинації». За умовами конкурсу у фінал також вийшла команда «Старші гудзики» педагогічного ф-ту, яка набрала найбільшу кількість балів після команд, що вийшли у фінал. Отже, у фінальній грі, яка відбудеться 12 травня, зустрінуться команди «Фізматівська шпана», «Інфаркт», «Істфак» і «Старші гудзики». Бажаємо їм успіхів та перемог!

І. Гівчак,
голова профкому студентів

З ЖИТТЯ ХІМІКІВ ...

Викладачі кафедри хімії під керівництвом Л.Кропивницької, забезпечують викладання низки дисциплін на біологічному факультеті. Викладачі кафедри читають загальний курс «Цивільна оборона» для студентів усіх факультетів (64 групи) Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, а також навчальні дисципліни: «Хімія», «Фізико-хімія полімерів», «Паливно-мастильні матеріали та технічні рідини» для студентів інженерно-педагогічного факультету. Для підготовки фахівців спеціальності «Екологія» на біологічному факультеті викладачі кафедри читають навчальні курси – «Хімія з основами біогеохімії», «Хімія навколишнього середовища». Навчальний процес здійснюється на основі кредитно-модульної системи. Основний напрям наукових досліджень кафедри хімії протягом 2006–2010 рр. був зосереджений на розв'язанні проблеми «Дослідження абіотичних компонентів природних та антропогенно змінених екосистем Карпатського регіону Львівщини». У листопаді 2010 р. викладачами кафедри хімії розпочато новий напрям наукових досліджень за темою «Дослідження хімічного складу природних джерел гірських районів Львівщини та їх вибірковий моніторинг». Прикарпатський регіон багатий на гідромінеральні ресурси. Тут розташо-

ЕКОЛОГІЧНИЙ КАСТИНГ В ОДЕСІ

21 – 23 березня в Одеському державному університеті екології проходив всеукраїнський конкурс екологічних проектів студентських наукових робіт.

На участь у конкурсі було подано 140 проектів із вищих навчальних закладів усієї України. Від Дрогобицького державного педагогічного університету надійшла наукова робота студентки третього курсу біологічного факультету (кафедри екології, спеціальність «Екологія та охорона навколишнього середовища») Марії Стецишин. Науковий керівник роботи – доцент кафедри екології Мирон Цайтлер. Тема проекту – «Біологічна рекультивация відвалів озокеритовидобутку Бориславського родовища». Проект від нашого університету успішно пройшов перший етап рецензування і був рекомендований до захисту. Зі 140 заявлених проектів до захисту було допущено приблизно 60 робіт. Захист проектів відбувався упродовж двох днів. Їхня тематика відображала різноманітні актуальні питання екології та охорони довкілля чисельних регіонів України. Актуальність роботи М.Стецишин її високий науковий рівень, вагоме практичне значення, успішна доповідь і захист нашої конкурсанти забезпечили їй II призове місце, хоча захист проходив в умовах надзвичайної конкуренції. Додому привезли не лише високу відзнаку для кафедри, факультету та університету, а й багато вражень про перебування у славетному місті-герої Одеса. Звичайно, окрім праці, у нас була і розважальна програма. Це екскурсії Старою Одесою, славновісною Дерibasарською вулицею, Приморським бульваром. Дуже цікавим виявилось спілкування зі студентами - екологами з інших ВНЗ України: Полтави, Севастополя, Харкова і т.д.

В. Сеньків,
доцент кафедри екології,
кандидат технічних наук

Четверта зліва: Л.Кропивницька,
зав. кафедри хімії

вані такі знані курорти, як Трускавець, Моршин, Східниця. До 1990 р. на території Прикарпаття і Львівської області зокрема велися дослідження гідромінеральної бази різними інститутами курортології та гідрології з метою пошуку нових джерел. У зв'язку зі змінами умов господарювання більшість із цих інститутів з огляду на ті чи інші причини припинили існування. Однак функціонування курортів потребує подальшого дослідження і розширення гідромінеральної бази, тому виявлення нових джерел та аналіз їхнього хімічного складу є надзвичайно актуальними. Результати дослідження кафедральної теми використовуються для написання студентами денної та заочної форм навчання курсових, дипломних робіт та статей до збірників студентських наукових праць. Загальна кількість наукових публікацій кафедри хімії на грудень 2010 р. становить 124, із них 8 –

МИ ТРЕТІ В УКРАЇНІ З БІОЛОГІЇ

Підсумкова науково-практична конференція II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із біологічних наук проводилася на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького з 29.03 до 31.03. 2011 р. Усього на конкурс було подано 72 роботи із 30 ВНЗ України, із них до другого туру допущено 68 робіт. У цьому році в конкурсі взяли участь 19 національних університетів, 6 педагогічних, 4 державних та 1 аграрний університет. Учасниками науково-практичної конференції стали автори 54 робіт, із них 7 – студенти-магістранти, 18 – студенти V курсу, 20 – студенти IV курсу, 7 – студенти III курсу та 2 – студенти II курсу.

Усі учасники мали якісно оформлені ілюстраційні матеріали для супроводження доповідей. Були представлені таблиці, малюнки, фотографії, що підтверджували хід виконання робіт, основний зміст і положення, що виносились у висновки. Доповіді за структурою відповідали вимогам. Загалом усі учасники продемонстрували високий рівень наукових досліджень та вміння належно подати здобуті результати.

За підсумками роботи журі дипломами I, II та III ступенів, а також листами подяки було нагороджено 22 переможців. Юні науковці отримали сертифікати учасника II туру Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт.

На цьому конкурсі я виступила із доповіддю «Вплив ґрунтових вод відвалів Бориславського озокеритового родовища на *Drosophila melanogaster*», за яку отримала III місце. Свою роботу виконувала на базі кафедри біології і лабораторії теоретичної та експериментальної екології Науково-дослідного центру біологічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка під керівництвом доцента кафедри біології, к.б.н. Г.Клепач. За допомоги у проведенні досліджень висловлюю подяку лаборанту кафедри біології І.Кунді-Пронь.

О.Ковальчук,
студентка VI курсу групи Б-61
біологічного факультету

посібників і 25 – методичних видань. Викладачі та співробітники кафедри підтримують тісні наукові зв'язки з кафедрами Львівського Національного університету імені Івана Франка, Уманського державного педагогічного університету імені П.Тичини, з Інститутом хімії Національного університету «Львівська політехніка», з Інститутом фізіології імені О.О.Богомольця НАНУ, з Жешувським університетом (Польща), а також із Вінницьким державним педагогічним університетом імені М. Коцюбинського. У 2006, 2008 та 2010 рр. видано збірники наукових праць студентів-випусників біологічного факультету за результатами дипломних робіт, у т.ч. виконаних і на кафедрі хімії. Для забезпечення виконання лабораторного практикumu з хімічних дисциплін на кафедрі обладнано актуальні лабораторії: лабораторія неорганічної хімії та лабораторія органічної хімії, де студенти виконують лабораторні роботи і проводять експериментальні дослідження при написанні курсових та дипломних робіт.

Під час занять

НАШЕ ПЕРЕОБРАЖЕННЯ ДЛЯ ПЕРВОЗДАННОЇ КРАСИ

Час Великого Посту є особливим. Під час посту людина немов би робить паузу у своєму заангажованому житті, вона старається більше переосмислити і збагнути прожитий рік, зробити якісь постанови. Як природа оживає під першими променями весняного сонця, так і ми через Христа преображаємося до первозданної краси.

В останні березневі дні у м. Трускавець у приміщенні Єпархіального будинку відбулися реколекції з нагоди Велико-го посту. Молодь із різних міст, містечок та селищ мала можливість відірватися на мить від буденності і швидкоплинності та зупинитися, замислитися і відпочити у молитовному дусі, користаючи духовною поживою. У реколекціях взяли участь студенти Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка. Особливо подяку складаємо о.Олегу Кекошу, який доклав максимум зусиль, аби ці реколекції мали право на життя, а також безпосередньо був присутній на них. Це вже не перший рік отець Олег вкладає свою лепту до проведення Великопосних реколекцій і власним прикладом показує, як ми – молоді – маємо служити Небесному Творцеві. Реколекції проводив о.Ілля (ЧСВВ). Кожен день розпочинався саме зі спільної молитви, коли молодь разом із духовенством молила Бога, щоб почуте слово дало плід у повсякденному житті. Під час цих трьох днів отець глибоко і ґрунтовно розкрив такі теми, як гріхопадіння, історія спасіння... Паралельно з науками проводилися Богослужіння в Єпархіальній каплиці. Кожен бажачий мав змогу приступити до Святого Таїнства Сповіді та Євхаристії. Надзвичайно цінними були духовні розмови, під час яких молоді люди мали можливість поділитися своїми проблемами, переживаннями, поставити запитання о. Іллі. Після кожної науки отець відкривав скриньку, куди учасники кидали запитання, які у них з'являлися. Отець реколектант цікаво розповідав про любов, наводячи різні життєві історії.

Ідучи додому, всі сумували, що ці 3 дні промайнули так швидко, але на обличчях сяяли посмішки, адже молоді люди побачили, що вони не самі і що у них є однокумці. Усі учасники їхали з надією на нові зустрічі упродовж наступних реколекційних наук. У юних серцях розцвіла надія бути дороговказом для ближніх і ділитися радістю та любов'ю з цілим світом.

У.Лаб'як,
студентка романо-германської філології

ЧОМУ ЗРОСТАЄ АГРЕСІЯ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ?

Кількість тривожних випадків насильства, які трапляються у молодіжному середовищі, рік у рік збільшується. За статистикою, в Україні відбувається «омолодження» складу правопорушників, зростає кількість групових правопорушень, в окремих місцях виникають постійні підлітково-молодіжні групи асоціального напрямку. Відзначається зростання агресивності в поведінці учнів, збільшення кількості дівчат-підлітків із проявами антисупільної поведінки. Дослідники зазначають, що діти, які пережили різні види насильства, гірше вчаться; вони невпевнені, часто відчувають тривогу, гнів, депресії, власну неповноцінність. Перенесене в дитинстві насильство залишає відбиток у свідомості людини на все життя. Дитина, яка пережила приниження, обов'язково відчуває несправедливість цього, а відтак – образу, гнів. Ці прояви можуть вилитися в різні форми агресії – стосовно інших чи себе самого (навіть до суїциду), особливо в умовах, коли по телебаченню, в Інтернеті за допомогою комп'ютерних ігор фактично рекламують асоціальний та агресивний типи поведінки. Психологи в один голос твердять, що причин збільшення агресії серед молоді кілька. Це і сімейні проблеми, і бідність, і вплив вулиці, і нівеляція традиційних цінностей і нові технології. Телебачення формує зразки поведінки. Особливо вразливими в цьому плані є діти та підлітки. Звідси – розпивання пива на вулиці, нецензурна лексика та збільшення проявів агресії після перегляду фільмів зі сценами насильства, а також фільмів жаху та еротичні, коли у багатьох людей відбувається емоційне та фізіологічне збудження, яке не всі вміють контролювати. Іншим злом є звикання (т. зв. десенсибілізація), коли глядачі стають менш сприйнятливими до проявів насильства на екрані та з більшою готовністю сприймають насильство в реальному житті. Комп'ютерні ігри, жорстокі фільми, Інтернет безпосередньо впливають на зростання агресії в суспільстві. Інтернет та комп'ютерні ігри викликають звикання, подібне до наркотичного. Результати такого звикання багато в чому подібні – зникає інтерес до реального життя, дитина відчуває роздратування, якщо не може зайти в Інтернет чи продовжувати гру. Інтернет-залежний не може контролювати тривалості часу, проведеного перед монітором, у нього з'являються сухість очей, розлади сну, зникає апетит. Залежна

від комп'ютера людина є асоціальним типом з збудливою психікою, тобто потенційним порушником закону. Психологи багато говорять про те, що зацікавленість різного роду «стрілявками», яскраві зорові картини, розривання плоти вбитих може провокувати людину спробувати таку ситуацію в реальному житті. Так само, як ігри, в яких герой може стрибати з високого будинку, перелітати прірви тощо, провокують дітей робити щось подібне, ризикуючи своїм здоров'ям та життям. Ми не можемо заборонити своїм дітям дивитися телевизор – але можемо пояснити їм, вказати, якщо зображено неправдоподібні ситуації. Коли діти виявляють надмірну прив'язаність до фільмів, телепрограм зі сценами насильства, батькам доцільно разом з дітьми переглядати цю медіапродукцію та скеровувати їхню увагу, переживання на головні ідеї змісту, позитивні моральні вчинки, соціальні цінності, що розкриваються на екрані. Головне – організувати обговорення з дітьми фільмів, почути їхню думку, виявити причини і мотиви їхнього захоплення. У таких ситуаціях педагогічний вплив батьків ефективний, якщо вони здійснюють аналіз сюжету, зображення подій, поведінки героїв, спираючись на наукові моральні критерії.

Батьки мають розуміти і робити все можливе для того, аби в моменти душевного переживання дитина йшла до них, а не шукала розради у незнайомців. І навіть якщо між батьками і дитиною існує бар'єр, який заважає їхньому спілкуванню на деяких етапах, батьки повинні стежити за тривожними сигналами, свого роду «маячками» в поведінці дитини. Це різка зміна настрою, роздратованість, пригніченість, задумливість, схильність до усамітнення і навіть втрата апетиту. Головне для батьків – надавати змогу й заохочувати прагнення учнів до творчої діяльності (малювання, ліплення, складання віршів, створення відеофільмів, власних поетичних збірок тощо). Такі нахили дітей батьки можуть підтримувати шляхом позитивного схвалення появи первинних продуктів творчості дітей, надання власних рекомендацій чи спеціальної літератури, що розкриває технологію творчості у певній галузі, або залучення до відповідних гуртків.

Застерегаймо наших дітей від асоціальних і агресивних учинків!

В.Проць,
методист навчально-методичного відділу

ПОДБАЄМО ПРО БЕЗПЕКУ

На календарі весна. Теплішає... За таких умов зменшується навантаження на електромережу, менше вмикаємо електронагрівальні побутові прилади для того, щоб зігрітися. Однак, як зазначено в інформаційному листі Міністерства надзвичайних ситуацій в Україні, за поточний період 2011 року виникло 2 786 пожеж. Матеріальні втрати від пожеж становлять понад 51,2 млн грн, у т.ч. прямих збитків – 11,7 млн грн. У вогні загинуло 314 осіб та зафіксовано 106 випадків травмування дітей. У 2010 році в Україні виникло 62 207 пожеж, у вогні загинуло 2 819 осіб, у т.ч. 95 дітей. Головними причинами виникнення пожеж є необережне поводження з вогнем, порушення правил пожежної безпеки під час влаштування та експлуатації електроустановок. У нашому університеті проводиться певна робота щодо запобігання виникненню пожеж. Так, на початку нового навчального року з усіма студентами проводиться інструктаж з безпеки життєдіяльності, що містить і питання пожежної безпеки. Приміщення гуртожитків забезпечені первинними засобами, згідно з нормами. Працівниками відділу охорони праці разом зі студентським профкомом, виховним

відділом систематично проводяться перевірки стану умов охорони праці та пожежної безпеки гуртожитків. Водночас сьогодні не виконаними залишаються заходи, що потребують значних коштів (обробка вогнезахисним розчином дерев'яних конструкцій стропильної системи дахів будівель університету, ремонт автоматичної пожежної сигналізації гуртожитків (АПС) та обладнання АПС навчальних корпусів, влаштування запасного виходу з другого поверху філологічного факультету). Звичайно, без фінансування міністерства виконати такі заходи неряльно. Однак провести перезарядку наявних вогнегасників необхідно, як і виконати заходи, що не потребують значних матеріальних затрат. Дуже часто студенти, йдучи на заняття, забувають вимикати електроосвітлення у кімнатах, електричні та газові плити у приміщеннях кухонь, а чергові корпусів і гуртожитків не слідує чекати. Керівництву УСЕР, керівникам структурних підрозділів слід посилити контроль за раціональним використанням енергоносіїв. Тому тільки спільними зусиллями зможемо запобігти виникненню пожеж у структурних підрозділах університету та зеконотити кошти, зменшивши використання енергоносіїв.

М.Губицький, начальник ВОП та ТБ

29 квітня

професорові
АНАТОЛІЮ
ЧЕРНЕНКОВІ

було б ... 85

Майже 8 років – із липня 1960 до січня 1968 рр. – доцент, кандидат історичних наук Анатолій Михайлович Черненко був ректором Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Проміжок часу наче невеликий, але ця людина залишила глибокий слід в історії нашого ВНЗ, педагогічній освіті Дрогобича.

Важко переоцінити заслуги А. Черненка, його відвагу у відстоюванні прав і честі ко-

лег, студентів у добу тодішньої тоталітарної системи.

Ветеран війни, доктор історичних наук, професор був звільнений з роботи ректором Дніпропетровського державного університету “у зв'язку із закінченням трудового договору” ... у день свого 70-ліття.

*Ю. Кишакевич, проректор
з науково-педагогічної роботи, професор*

МИ ЇХ ПАМ'ЯТАЄМО

Квітень 2011

ГОЛОВЧУК Микола Юрійович
КАЦНЬЕЛЬСОН Дора Борисівна
КРАВЧЕНКО Марія Василівна
МАГЕРА Роман Володимирович
ПАНОЧКО Михайло Миколайович
АНТОНІВ Тарас Михайлович
ЧЕРНЕНКО Анатолій Михайлович
ГРЕТЧЕНКО Микола Борисович

01.04.1949 – 01.06. 2008
19.04.1921 – 01.07. 2003
22.04.1943 – 08.03. 1993
27.04.1944 – 29.12. 2002
27.04.1940 – 15.11. 2009
28.04.1928 – 21.11. 1989
29.04.1926 – 27.10. 2000
30.04.1971 – 27.10. 2007

«Я любила обидва народи...» життєве визнання Дори Кацнельсон

Дора Кацнельсон – кандидат філологічних наук, славістка, дослідниця творчості Адама Міцкевича, автор багатьох праць на тему листопадового та січневого повстань у Польщі, палкий борець за

польсько-українсько-єврейське порозуміння. У цьому році їй виповнилося 69 років.

Народжена 19 квітня 1921 року у Б'ялимстоку (Польща), була дочкою єврея, дружиною росіянина, висланого до Сибіру, знайомою і приятелькою багатьох польських, українських, німецьких, єврейських інтелігентів, ерудиткою, письменницею творчість якої складалася із наукових праць, спогадів, виступів на захист прав польської та єврейської меншин на теренах колишньої радянської імперії.

1939 року розпочала студії з російської філології у Ленінградському університеті, з 1946 року – аспірантура за полоністики, яку закінчила працею про Адама Міцкевича. Працювала учителькою в Полоцьку, з 1959 року мешкала і працювала у сибірському місті Чита, де розпочала свої пошуки в архівах. На підставі знайдених архівних матеріалів написала працю про Петра Висоцького та поета Густава Егренберга. 1966 року переїхала до Дрогобича, де працювала на філологічному факультеті педагогічного інституту (тепер Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка) і вела активне наукове й суспільне життя. У 2001 році виїхала з Дрогобича до Німеччини. Багато дрогобичан знають і високо поцінують діяльність пані Дори Кацнельсон, бо вона

любила їхнє місто. Перед тим, як покинути Дрогобич, вона ще встигла оголосити свої відкриті протести проти викрадення ізраїльтянами настінних малюнків Бруно Шульца, про якого писала і давала інтерв'ю для різних фільмів. Упродовж багатьох років історики літератури читають праці і дослідження Дори Кацнельсон у „Pamiętniku literackim”, „Blok-notesie Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza”, „Roczniku Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza”. Значення цих праць полягає передовсім у їхній досконалії документальній основі. Варти уваги є також численні статті авторки у „Польському біографічному словнику” про польських патріотів, висланих до Сибіру у XIX столітті. Її автобіографічні тексти та спогади надруковані у „Zeszytach historycznych”, „Kulturze”, „Arcanach”, „W kręgu kultury” та інших часописах. Дора Кацнельсон написала книжки „Z dziejów polskiej pieśni powstańczej XIX wieku. Folklor powstania styczniowego” (Вроцлав, 1974), „Rok 1863 na Polesiu Kijowskim” (Седльце, 2000), „Skazani za lekturę Mickiewicza. Z archiwów Lwowa i Wilna” (Люблін, 2001). Незадовго до смерті підготувала до друку книжку „Ukochałam obydwą narody”, яка мала стати її заповітом для прийдешніх поколінь, але не встигла вийти у світ. Лауреатка багатьох нагород у Польщі (наприклад, у 1997 році (друга після проф. Єжи Бартмінського) отримала нагороду Східної Фундації Культури „Акцент”). До останніх хвилин життя була надзвичайно активною, виступала з доповідями і рефератами у Берліні, Будапешті, Кракові, Любліні та інших містах, вела інтелектуальне та товариське життя. Померла Дора Борисівна 1 липня 2003 р. у Берліні. Дора Кацнельсон належить до виняткових, унікальних людей, які жертвують життям в ім'я Добра і Порозуміння між людьми та народами.

*В. Меньок,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри світової літератури*

ЯКИЙ ТИ СЛІД ЗАЛИШИВ У ЖИТТІ ...

Життя його було коротким, але яскравим і багатим на події. У цьому році Миколі Борисовичу виповнилося 640 років.

Народився 30 квітня 1971 р. у м. Рава-Руська Жовківського району Львівської області. У 1988 році закінчив школу і у цьому ж році вступив до Київського державного педагогічного інституту імені О.М. Горького (відділення „Педагогіка і психологія”). За час навчання в інституті був активістом студентського життя, учасником народного самодіяльного фольклорного ансамблю «Червона калина», учасником студентської наукової групи „Мислитель”. У 1991 році вийшла перша його наукова публікація. Пройшов практичний курс вільного дихання під керівництвом кандидата психологічних наук Л. Уманець. Крім того, у студентські роки поєднував навчання із працею психолога у профцентрі Харківського району м. Київ. Після закінчення інституту у 1993 р. отримав кваліфікацію викладача психолого-педагогічних дисциплін і практичного психолога у закладах народної освіти та розпочав працю викладачем кафедри психології ДДПУ імені Івана Франка.

Він планував багато зробити у житті, і багато йому вдалося. Устиг скласти кандидатські іспити, розпочати працю над дисертаційним дослідженням, брав участь у створенні першого у Дрогобичі телефону довіри. На 2007 рік він був автором 18 публікацій. На жаль, важка і тривала хвороба не дала йому можливості втілити всі плани у життя. Помер Микола Борисович 28 жовтня 2007 року на 36 році життя. Напевне, найголовніше, що він встиг зробити у своєму короткому житті, – це залишити добру пам'ять про себе як про людину глибоко порядну, інтелігентну, сильну, прекрасного колегу, чудового батька і чоловіка.

*Л. Гавришак,
доцент кафедри практичної психології*

«Франківець»

часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Видавець

Вчена рада Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Редактор: Лілія Равриш

Фотокореспондент: Євген Григорович
Дизайн та верстка: Сергій Стрельцов

Реєстраційне свідоцтво ЛВ 658 від 30.07.2004 р.

Редакція залишає за собою право скорочувати дописи. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

Адреса редакції:

м. Дрогобич, вул. І. Франка, 24, 2-й поверх, кім. 29,
тел. 45-00-73